MĀKSLĪGAIS INTELEKTS (MI)

Ieteicamo avotu saraksts

Saraksts sakārots tematiski un alfabēta secībā.
Sarakstā iekļautas 1994. - 2026. gada publikācijas un e-resursi.
Katram ierakstam ir pievienota saite.

VPK Bibliotēkas iespieddarbi
ar elektroniskā kataloga saitēm.

E-resursi
ar tīmekļa saitēm (resursi pārskatīti 2026. gada martā).

VPK Bibliotēkas iespieddarbi, kas lasāmi arī elektroniski.

SATURS

MI starptautiskais regulējums 2
MI tiesiskais regulējums Latvijā 3
MI un cilvēktiesības 4
MI izglītībā 5
MI tiesu darbā 6
MI policijas darbā 7
MI dažādās nozarēs 9
MI un noziedzība 10
MI droša lietošana 11

VPK Bibliotēkas prezentācija / virtuālā izstāde pieejama VPK mājaslapā.

MI STARPTAUTISKAIS REGULĒJUMS

Eiropas Padomes Pamatkonvencija par mākslīgo intelektu un cilvēktiesībām, demokrātiju un tiesiskumu, 2024. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1689 // Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2024 (12. jūlijs) (Mākslīgā intelekta akts) // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Eiropas pieeja mākslīgajam intelektam. Eiropas Komisija // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Irbe L. Mākslīgā intelekta tiesiskais regulējums Eiropas Savienībā. Indivīds. Sabiedrība. Valsts : 26. starptautiskās studentu un docētāju zinātniski praktiskās konferences rakstu krājums, 2024. gada 17. maijs. – Rēzekne : Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, 2024. - 199.-206. lpp. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Kažoka I. Aizliegtās un vēlamās mākslīgā intelekta sistēmas atbilstoši Mākslīgā intelekta aktam. Jurista Vārds, 15.04.2025., Nr. 15/16, 17.-22.lpp. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Mākslīgā intelekta akts. Oficiālā Eiropas Savienības tīmekļa vietne // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Soņeca V. Mākslīgā intelekta akts – būtiskākie aspekti. Augstākās Tiesas Biļetens Nr. 30, 2025, 75.-80. lpp. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Artificial Intelligence and Fundamental Rights : Report // FRA European Union Agency for Fundamental Rights, 2020. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Artificial Intelligence and International Economic Law. – Cambrige: Cambridge University Press, 2021. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Gellers J. Rights for Robots : Artificial Intelligence, Animal and Environmental Law. - UK: Taylor & Francis, 2021. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Sousa A. H., Freitas P., Oliveira A. Multidisciplinary Perspectives on Artificial Intelligence and the Law. – Germany, Cham: Springer Nature, 2024. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Stock M. Artificial Intelligence. Biometric data and new technologies : the law and practical issues on technologies such as CCTV, facial recognition and drones. - Minehead, Somerset : Law Brief Publishing, 2022. – pp. 107-120

MI TIESISKAIS REGULĒJUMS LATVIJĀ

Informatīvais ziņojums "Par mākslīgā intelekta risinājumu attīstību" // Latvijas Republikas Ministru kabinets, 2020. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Limbergs K. L. Atbildība par mākslīgā intelekta nodarītiem zaudējumiem. Juridiskās koledžas zinātniskie raksti. 2024. - Rīga : Juridiskā koledža, 2024. - 32.-38. lpp. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Mākslīgā intelekta centra likums. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Mākslīgā intelekta ieviešana un izmantošana Latvijā. Latvijas Republikas Valsts kontrole, 2025. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Mākslīgā intelekta regulējuma izaicinājumi : "Jurista Vārda" tematiskais izdevums / Jurista Vārds. - Nr. 26 (01.07.2025.) // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Mākslīgais intelekts: tiesību izaicinājumi un iespēju evolūcija : Mākslīgā intelekta un datu mijiedarbība : "Jurista Vārda" tematiskais izdevums // Jurista Vārds. – Nr.18/19 (02.05.2023). // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Ministru kabineta rīkojums Nr. 490 Par Digitālās transformācijas pamatnostādnēm 2021.-2027. gadam. Latvijas Republikas Ministru kabinets, 2021.// Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Purmalis R. Mākslīgais intelekts un nākotnes regulējuma dilemma [referāts Latvijas Universitātes 79. starptautiskajā zinātniskajā konferencē] // Tiesības un tiesiskā vide mainīgos apstākļos. – Rīga, 2021. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Streļčenoks J. Mākslīgā intelekta tiesiskā regulējuma problemātika interešu konflikta risināšanā publiskajā sektorā. Jurista Vārds, 27.03.2026. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Streļčenoks J. Mākslīgā intelekta tiesiskā regulējuma problemātika interešu konflikta risināšanā publiskajā sektorā : promocijas darbs, 2024. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Šlitke N., Garančs R. Mākslīgais intelekts izgaismo tieslietu ekosistēmas izaicinājumus. Jurista Vārds, 02.04.2026. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

MI UN CILVĒKTIESĪBAS

Barkāne I. Cilvēktiesību nozīme mākslīgā intelekta laikmetā : Privātums, datu aizsardzība un regulējums masveida novērošanas novēršanai. - Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2023. // Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

Barkāne I. Mākslīgā intelekta sistēmas un diskriminācijas aspekti : pētījums. - [Rīga] : Latvijas Republikas Tiesībsargs, 2024. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Barkāne I. Mākslīgā intelekta sistēmas un diskriminācijas aspekti : pētījums, 2. daļa. - [Rīga] : Latvijas Republikas Tiesībsargs, 2025. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Čeiča I. Pamattiesību harta un mākslīgais intelekts – vai tiešām cilvēktiesību beigu sākums?. Jurista Vārds, 30.04.2024., Nr. 18/19, 56.-59.lpp. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Helmane I. Mākslīgā intelekta regulējums jābalsta spēkā esošajās cilvēktiesībās // LV portāls, 2024 (14. maijs). // Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

Kaprāne S. Mākslīgais intelekts un pamattiesību aizsardzība : "Jurista Vārda" tematiskais izdevums // Jurista Vārds. – Nr. 18/19 (02.05.2023). // Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

Nākotnes tiesību nodrošināšana : Mākslīgais intelekts un pamattiesības : Kopsavilkums. Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra, 2021. // Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

Siliņa I. Neregulēts mākslīgais intelekts – kā ceļu satiksme bez noteikumiem. Saruna ar LU pētnieci Barkāni // LSM.lv, 2024 (15. jūlijs). // Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL

Ünver H. Akin. Artificial Intelligence (AI) and Human Rights : Using AI as a weapon of repression and its impact on human rights // European Parliament, 2024. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

MI IZGLĪTĪBĀ

Ētikas pamatnostādnes pedagogiem par mākslīgā intelekta (MI) un datu izmantošanu mācīšanas un mācīšanās procesā. - Luksemburga : Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2022. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Ķinis U. Mākslīgā intelekta ietekme juridiskās izglītības procesā: Iespēja vai apdraudējums // Jurista Vārds. - Nr. 18/19 (02.05.2023.). - 9.-14. lpp. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Mākslīgais intelekts augstākajā izglītībā : Vadlīnijas. Atbalsta materiāls docētājiem/ Rīgas Stradiņa universitāte Pedagoģiskās izaugsmes centrs. - Rīga : Rīgas Stradiņa universitāte, 2024. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Mākslīgais intelekts izglītībā. Unesco Latvijas Nacionālā komisija, 2025. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Metodiskie ieteikumi mākslīgā intelekta izmantošanai izglītībā. Valsts izglītības attīstības aģentūra, 2025. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Mikuda S. Mākslīgais intelekts – izaicinājumi augstākajā izglītībā šodien un rīt // LV portāls, 2023. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Vadlīnijas mākslīgā intelekta izmantošanai Latvijas Universitātē. - [Rīga] : LU Akadēmiskais departaments, 2024. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Vadlīnijas mākslīgā intelekta izmantošanai pamatizglītībā un vispārējā vidējā izglītībā / Latvijas Drošāka interneta centrs. - b.v. : Latvijas Drošāka interneta centrs, 2025. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Balan A. Artificial intelligence and legal education. - Abingdon, Oxon [UK] : Routledge ; New York, NY, 2025.

Living guidelines on the responsible use of generative AI in research : ERA Forum Stakeholders' document / European Commission. - Brussels : European Commission, 2024. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

MI TIESU DARBĀ

Kārkliņš J., Purmalis R. Mākslīgais intelekts un civiltiesiskā atbildība. Starptautisko un ES tiesību piemērošana nacionālajās tiesās. - Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, [2020.]. -16 lpp. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Kažoka I. Kam uzticēt tiesas spriešanu: cilvēkam vai mākslīgajam intelektam? Jurista Vārds, 14.01.2025., Nr. 2 // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Kucina I. Mākslīgais intelekts (algoritmi) tiesās un prognostisku lēmumu taisnīgums. Jurista Vārds. - Nr.38 (24.09.2019.), 14.-16.lpp. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Mākslīgā intelekta ētikas harta [pieņemta 26.01.2026.] Eiropas Savienības tiesa // Pieejas veids WWW.URL

Vai mākslīgais intelekts uzlabos tiesas nolēmumu kvalitāti? Latvijas Tiesu Portāls, 2024 (16.aprīlis). // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Vīduša R. Tiesāšanās un mākslīgais intelekts - filozofisks skatījums. Latvijas Republikas Augstākā tiesa Senāts, 2023. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Zilgalvis P. Mākslīgā intelekta izmantošana tiesas spriešanā // Jurista Vārds, Nr. 6 (2024, 6. februāris). - 12.-16. lpp. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

MI POLICIJAS DARBĀ

Artificial Intelligence and Predictive Policing : Risks and Challenges : Recommendation paper. – Brussels: EUCPN European Crime Prevention Network, 2022. – 20 pages // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Artificial Intelligence Toolkit : Empowering Police to Leverage Artificial Intelligence Responsibly // INTERPOL. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Bennet M. Facial Recognition Technology in Law Enforcement: Striking a Balance Between Safety and Privacy / JD Supra, 2024. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Chen F., Hsiung C. Exploring AI for Law Enforcement: Insight from an Emerging Tech Expert // Police Chief Online, 2023. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Covenant for Using Artificial Intelligence (AI) in Policing // Science & Technology in Policing, 2021. – 7 pages. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Facial Recognition Technology Gains Popularity with Police, Intensifying Calls for Regulation // CBC, 2024. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Goldenberg P., Gips M. AI is Set to Revolutionize Policing: Are we ready? : Surveillance towers, real-time digital fingerprinting and autonomous patrol cars are just a few examples of the tech-driven revolution in law enforcement // Police1.com., 2024. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

How Is AI Used in Law Enforcement and Public Safety? : Weapon Detection, Robotic Police Work etc. // Diesel Plus, 2023. // Pieejas veids: tīmeklisWWW. URL

How Policing Agencies Use AI. - New York : Policing Project, 2025. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Kunju P. Artificial Intelligence (AI) in Criminal Justice : A Primer on Implications, Ethics, Policy / Pramod Kunju. - Great Britain : Independently published, 2023.

Law Enforcement Use of AI. – Toronto : Law Commission of Ontario, 2025. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Lunch N. Facial Recognition Technology in Policing and Security—Case Studies in Regulation // Laws, MDPI, vol. 13(3) (June 2024). // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Muir R., O'Connell F. Policing and Artificial Intelligence. – London : The Police Foundation, 2025. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Police Facial Recognition: Safe or Scary? What You Need to Know // Luxand.cloud, 2024. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Police Robots: Policy Framework. – - Policing Project, New York School of Low // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

MI DAŽĀDĀS NOZARĒS

Avotniece-Vīksna Z., Krūmiņa I. Ceļā uz efektīvāku valsts pārvaldi: kā izmantot mākslīga intelekta potenciālu? : 2025. gada jūnijs: Pētījuma galaziņojums. - Rīga : Latvijas Republikas Saeima, 2025.

Kaprāne S. Mākslīgā intelekta un digitalizācijas ietekme uz intelektuālā īpašuma tiesībām. Jurista Vārds, Nr. 36 (2023. gada 5. septembris). - 23.-28. lpp. - Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Medicīnas tiesības / sagatavojis autoru kolektīvs. - Otrais papildinātais izdevums. - Rīga : Tiesu namu aģentūra, 2022. (saturā – mākslīgais intelekts ārstniecībā)

Šneps M. Mākslīgais intelekts un kiberdraudi : sabiedriskās lietas, kara lietas, medicīna. - Rīga : Jumava, 2024

Terjuhana J., Cīparsone J. iTiesibas.lv: Autortiesības un mākslīgais intelekts : Mākslīgais intelekts un autordarba jēdziens / Sorainen, 2023. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Zandars E. Autortiesības un mākslīgais intelekts jeb Kā “nosvērt” radošumu? // ir.lv, 2023. - Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

AI for Law Firms: A Comprehensive Guide. www.clio.com. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

MI UN NOZIEDZĪBA

Brinks A. Krāpnieciskas grāmatas, ko sarakstījis mākslīgais intelekts, pārpludina Amazon // Kripto Media, 2024. // Pieejas veids: tīmeklisWWW. URL

Mākslīgais intelekts: iespējas un draudi. Komunikācijas ģenerāldirektorāts, Eiropas Parlaments, 2026. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Terjuhana J. Dziļviltojumi un manipulācija: centieni regulēt mākslīgā intelekta izmantošanu. Jurista Vārds, 26.03.2024., Nr. 13/14 (1331/1332), 27.-30.lpp. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Vai mākslīgais intelekts var palīdzēt aplaupīt banku? Saruna ar pētnieku Normundu Grūzīti. LSM.lv, 2025. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

AI-enabled future crime : 20 different potential AI-enabled future crimes. UCL, 2020. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Frenkel O. AI and Crime: How Artificial Intelligence is Advancing Crime Prevention. - Cognyte, 2025 // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Rowan P. How to Identify and Investigate AI Audio Deepfakes, a Major 2024 Election Threat // Global Investigative Journalism Network, 2024. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

The Data Police: How AI and Big Data are Reshaping Crime Prevention // DATA-POP Alliance, 2022. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Toulas B. Facebook accounts hijacked by new malicious ChatGPT Chrome extension // Bleeping Computer, 2023. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

MI DROŠA LIETOŠANA

Donahjū L. Mākslīgais intelekts un tiesību nākotne jeb kā nebūt par upuri slepkavīgam robotam // LV portāls, 2023. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Hokings S. Īsas atbildes uz svarīgiem jautājumiem. - Rīga : Jāņa Rozes apgāds, 2020. – 155.-164. lpp.

Izcilība un uzticēšanās mākslīgajam intelektam. Eiropas komisija // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Kaprāne S. Mākslīgā intelekta pielietošanas riski darba tiesībās // Jurista Vārds. - Nr. 20 (2024, 14. maijs), 34.-39.lpp. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Mākslīgais intelekts – izmanto to droši // CERT.lv : Informācijas tehnoloģiju drošības incidentu novēršanas institūcija, 2023. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Praktiskās vadlīnijas MI ieviešanai iestāžu darbā un pakalpojumos : Vadlīnijas nosaka vienotu un drošu MI lietošanu publiskajā pārvaldē. - [Rīga] : Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija, 2025.

Šveicars R. Mākslīgais intelekts: vai Pandoras lāde? : [Par mākslīgā intelekta radītajām iespējām un potenciālajiem drošības riskiem] // Lasi.lv, 2023. // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

Ziņojums par mākslīgo intelektu, lietu internetu un robotiku drošuma un atbildības aspektā. Eiropas Komisija. - Brisele, 2020 // Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL

